

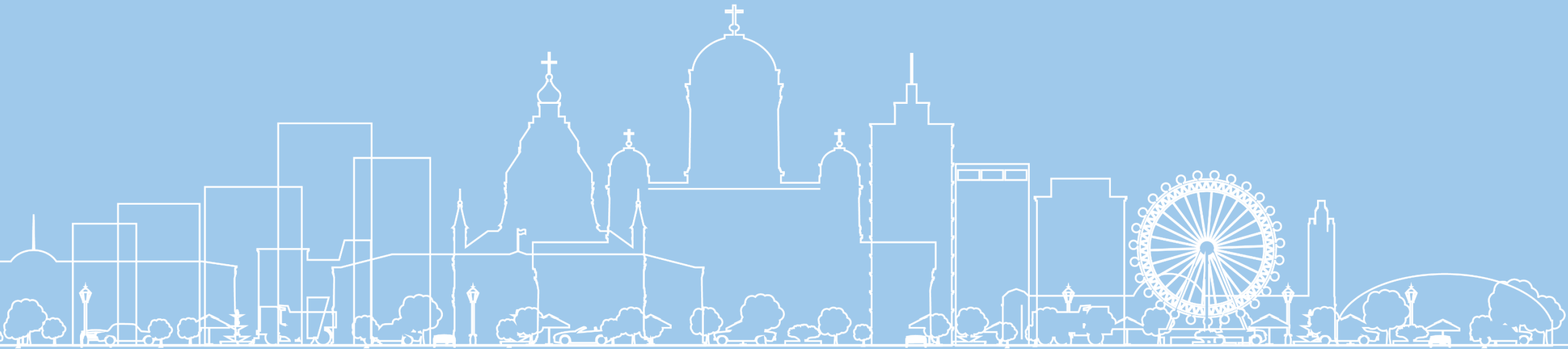
Helsingin kaupungin talous

Rahoitusjohtaja Tuula Saxholm

Helsinki

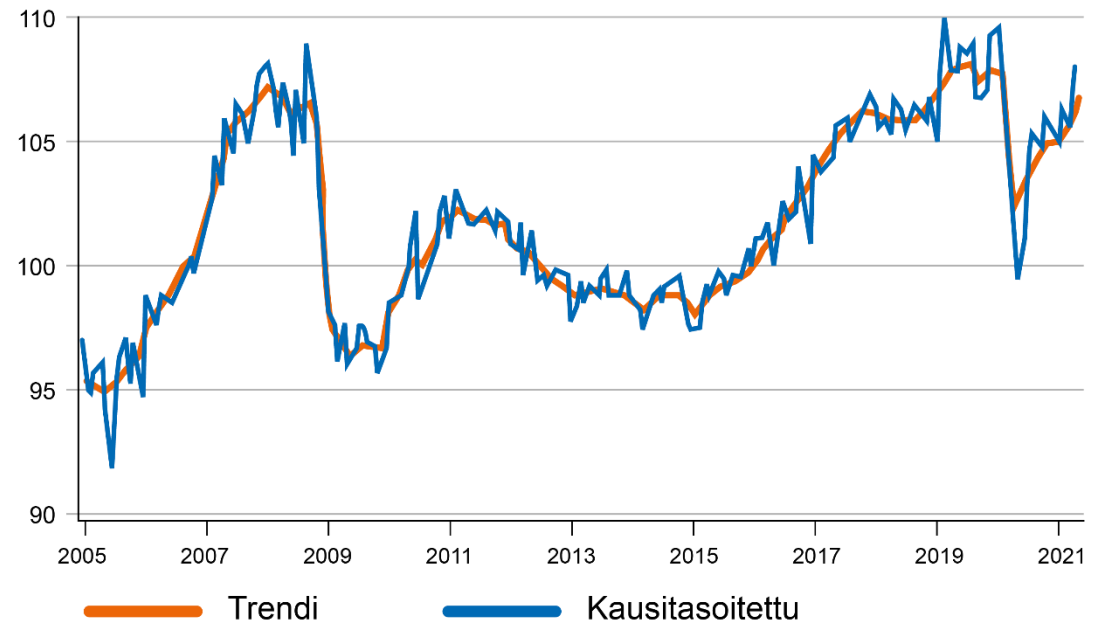
Yleinen taloustilanne ja sen vaikutus kuntien talouteen

Kansantalouden tuotannon kasvu näkyy myönteisesti Helsingin verotuloissa

- Kansantalouden tuotanto kuvaa talouden päätoimialojen (alkutuotanto, jalostus ja palvelut) euromääräistä kehitystä
- Työllisyysaste eli työllisten osuus 15–64-vuotiaista oli kesäkuussa 75,8 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 72,8 prosenttia
- Tuotannon kasvu ja työllisyyden nousu näkyy myönteisesti Helsingin verotulonäkymissä, sekä kunnallis- että yhteisöveroissa

Tuotannon volyymi 2005–2021

Lähde: https://www.stat.fi/til/ktkk/2021/05/ktkk_2021_05_2021-07-15_tie_001_fi.html

Palkkasumma oli maalis-toukokuussa 5,5 prosenttia suurempi kuin vastaavana ajanjaksona vuotta aiemmin

Palkkasumman vuosimuutos toimialoittain ja sektoreittain, %

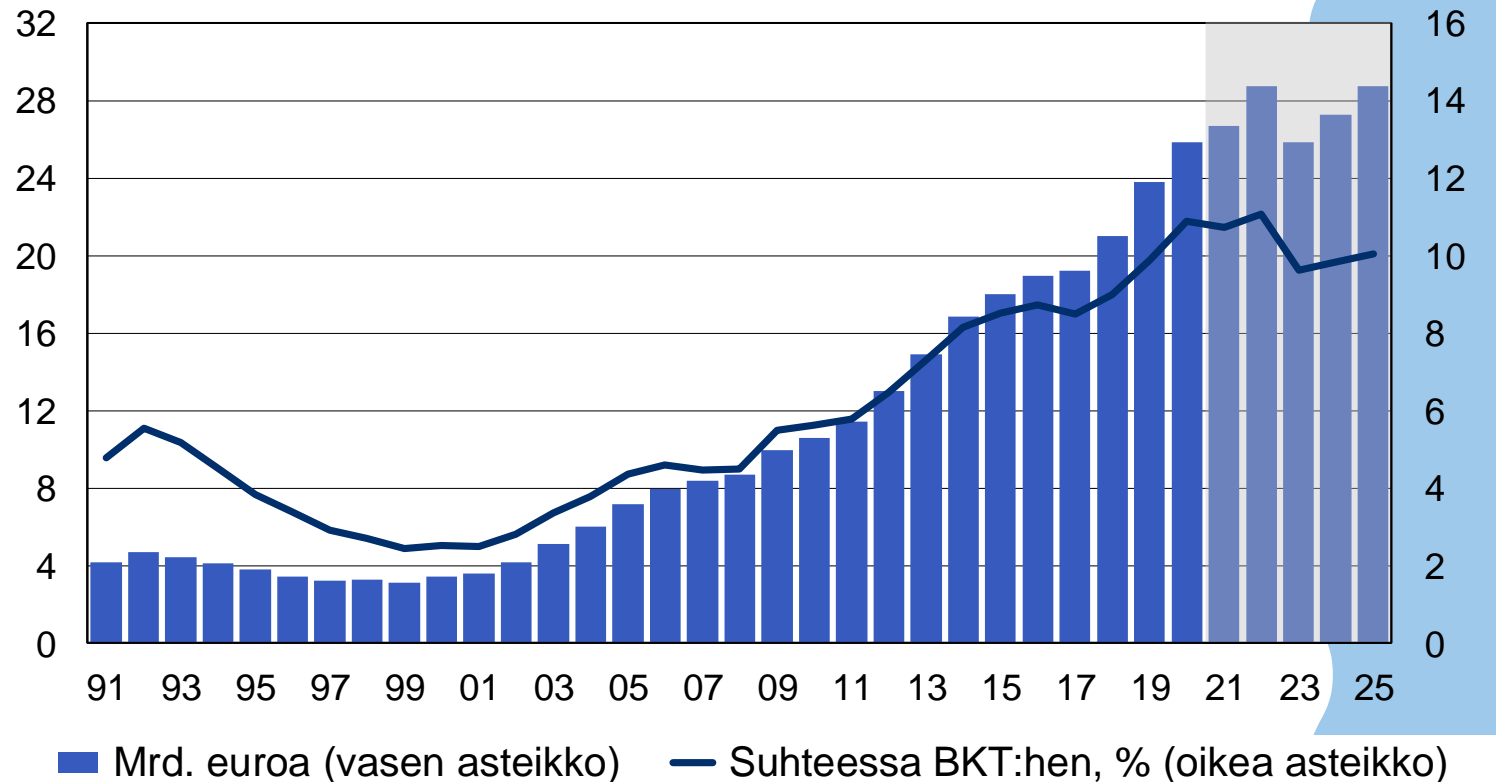
	Kolmen kuukauden vuosimuutokset, % ¹⁾				Uusimman kuukauden vuosimuutos, % ¹⁾
	06-08/2020	09-11/2020	12/2020-02/2021	03-05/2021	05/2021
A-X Koko talous	-1,6	0,2	0,3	5,5	9,8
B-E Koko teollisuus	-2,7	-0,8	1,5	6,1	8,4
F Rakentaminen	-0,4	-0,6	-0,1	4,1	7,5
G Koko kauppa	-2,5	0,9	0,5	7,1	12,2
HIJLMNRS Muut palvelut	-5,6	-2,3	-3,4	5,2	14,5
K Rahoitus- ja vakuutus toiminta	0,6	1,4	2,8	3,4	3,8
P Koulutus, ei julkinen	-2,6	2,3	1,3	7,5	11,9
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut, ei julkinen	0,9	5,1	6,5	9,3	17,3
OPQ Julkiset toimialat	3,2	2,7	2,6	4,7	4,7
Yksityinen sektori	-3,1	-0,5	-0,2	6,4	12,3

1) Vuosimuutoksessa verrataan tarkasteltavan ajanjakson arvoja vuoden takaisen vastaavan ajanjakson arvoihin.

Julkinen talous pysyy talouskasvusta huolimatta huomattavan alijäämäisenä

- Julkisen talouden ennustetaan olevan tänä vuonna yli 10 miljardia euroa alijäämäinen
- Osana julkista taloutta paikallishallinto oli ylijäämäinen koronatuojien vuoksi vuonna 2020 ja tuet helpottavat tilannetta 2021, mutta paikallishallinnon rahoitusasema heikkenee voimakkaasti vuonna 2022 määräaikaisten korona-tukitoimien päättyessä
- Kuntataloudessa on rakenteellinen menojen ja tulojen epätasapaino, joka aiheutuu väestön ikääntymisestä ja työikäisten määrän vähenemisestä.

Paikallishallinnon velka

MI. sote-uudistus vuodesta 2023 alkaen

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34098

Vastuullinen taloudenpito Helsingissä

Tulorahoituksella rahoitettava toimintamenot ja investoinnit

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin ja lainan lyhennyksiin

Toiminnan ja investointien rahavirta kertoo, pystytäänkö investoinnit rahoittamaan tulorahoituksella.

Tunnusluvun ollessa:

- **positiivinen (ylijämäinen)** rahavirta riittää investointien jälkeen lainojen lyhennyksiin, ja antolainaukseen
- **negatiivinen (alijäämäinen)** investointimenoja joudutaan kattamaan joko kassavaroin tai lainanottoa lisäämällä

Tuloslaskelma, Tilinpäätös 2020

Kokonaistulot	5 525 M€
Kokonaismenot	4 662 M€
Vuosikate	863 M€

Rahoituslaskelma, Tilinpäätös 2020

Vuosikate	863 M€
Tulorahoituksen korjauserät	-134 M€
Nettoinvestoinnit	-1021 M€
Omaisuuksien myyntitulot	283 M€
Toiminnan ja investointien rahavirta	-9 M€

Helsingin kaupungin tuloslaskelma

<i>Milj. euroa</i>	VTP* 2020	TP 2020	TA 2021	E1 2021	VTP* 2021	ENN2021
Toimintatuotot	681	1 338	1 265	1 272	623	1 265
Toimintamenot	-2 306	-4 662	-4 808	-5 027	-2 492	-4 808
Toimintakate	-1 625	-3 324	-3 543	-3 755	-1 869	-3 543
Verotulot	1 725	3 566	3 630	3 730	1 995	3 830
Valtionosuudet	148	479	312	322	161	322
Rahoitustuotot ja -kulut	105	142	124	139	113	124
Vuosikate	353	863	523	436	399	733
Poistot ja arvonalennukset	-184	-375	-394	-383	-196	-394
Satunnaiset erät		9				
Tilikauden tulos	169	497	129	53	203	339

Helsingin kaupungin rahoituslaskelma

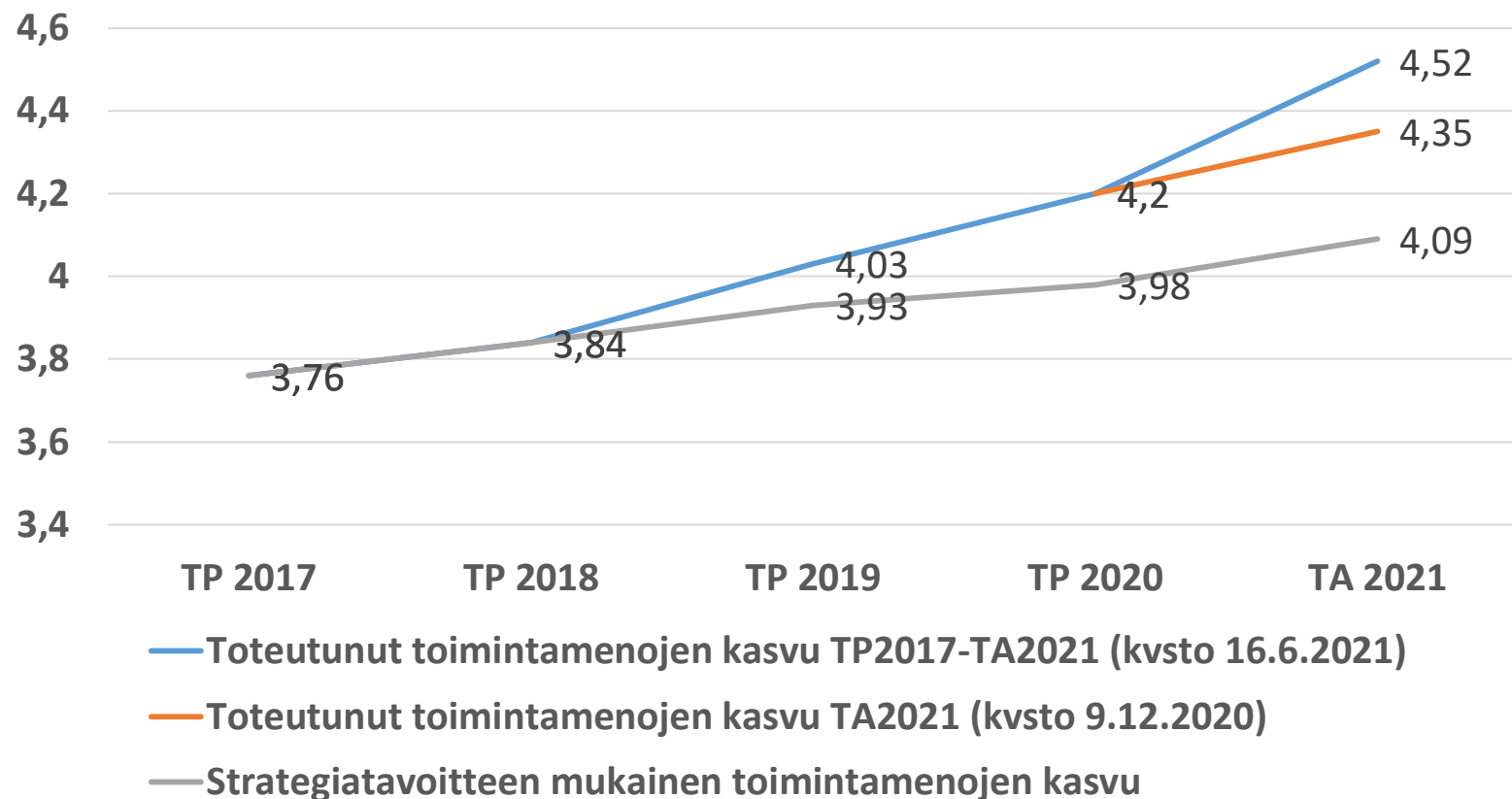
<i>Milj. euroa</i>		VTP* 2020	TP 2020	TA 2021	E1 2021	VTP* 2021	ENN 2021
Toiminnan rahavirta	Vuosikate	353	863	523	436	399	733
	Satunnaiset erät		9				
	Tulorahoituksen korjauuserät	-78	-143	-95	-102	-58	-95
Investointien rahavirta	Investointimenot	-519	-1 047	-882	-1 023	-381	-1 022
	Rahoitusosuudet investointimenoihin	17	26	39	35	28	39
	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	83	283	96	105	65	96
Toiminnan ja investointien rahavirta		-143	-9	-319	-549	53	-249
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset	Antolainasaamisten lisäykset	-17	-32	-123	-170	-7	-162
	Antolainasaamisten vähennykset	44	88	94	100	49	106
Lainakannan muutokset	Pitkäaikaisten lainojen lisäys	60	60	272	272	0	192
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-21	-82	-92	-93	-21	-92
	Oman pääoman muutokset					-11	
	Muut maksuvalmiuden muutokset	259	183	11	23	113	11
Rahoituksen rahavirta		324	217	163	131	123	55
Helvinkuitus maksuvalmiuteen		181	208	-156	-418	176	-194

* VTP = Välitilinpäättös 30.6

Toimintamenojen maltillinen kasvu on talouden tasapainon kannalta avainasemassa

- Toimintamenojen tulisi kasvaa verorahoitusta hitaammin
- Maltillinen menokasvu edellytys investointien kestäväälle rahoitukselle

Toimintamenojen kasvu strategiakaudella 2017–2021 (MRD €)

Toimintamenojen kokonaisraamin laskelma

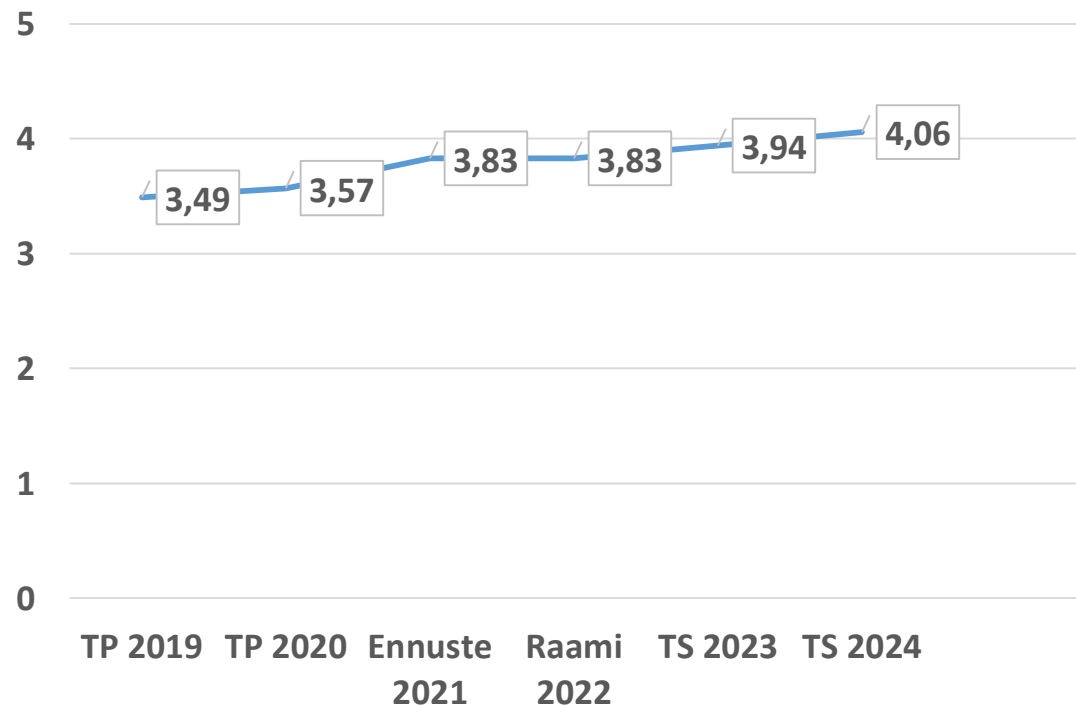
Kaupunkitasoisen kokonaisraamin muodostuminen	2017 1 000 euroa	2018 1 000 euroa	2019 1 000 euroa	2020 1 000 euroa	2021 1 000 Euroa	2022 1 000 euroa	2023 1 000 euroa	2024 1 000 euroa
Väestönkasvun muutos-% (väestöennuste 6/2021)	1,11	1,27	0,74	0,89	0,47	0,31	0,67	1,01
Peruspalvelujen hintaindeksin muutos-% (6/ 2021)	-2,10	1,40	2,10	1,00	2,60	2,20	2,30	2,40
Menokasvu ilman tuottavuuden parantamista	-0,99	2,67	2,84	1,89	3,07	2,51	2,97	3,41
Tuottavuuden parantaminen	-1,00	-0,50	-0,50	-0,50	-0,50	-0,50	-0,50	-0,50
Kokonaisraamin mahdollistama menokasvuprosentti (%)	-1,99	2,17	2,34	1,39	2,57	2,01	2,47	2,91

Koronakompensaatiot poistuvat 2022

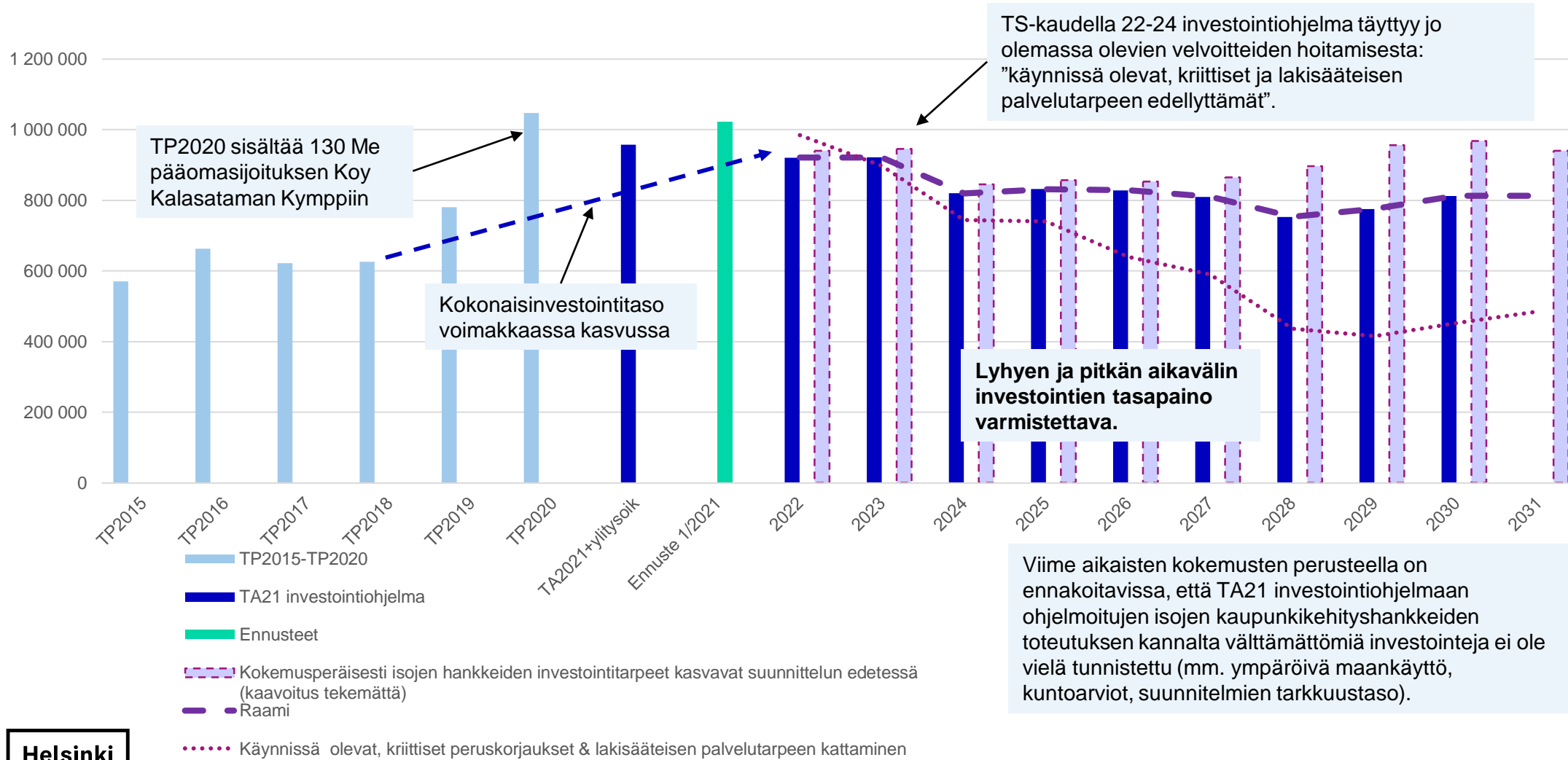
- pysyvät menot eivät voi perustua väliaikaiselle valtion tuelle

- Toimintamenot ovat kasvaneet 2019–2020 verotuloja nopeammin
- Verotuloennusteet vuodelle 2021 talousarviota paremmat
 - Myönteinen vaikutus 2022 verotulonäkymiin
 - Yhteisöverotilitykset heikkenevät 2022 koronakompensaation poistuessa
- Sote-uudistuksen vaikutus kunnallisvero- ja yhteisöverotilitykseen merkittävä vuodesta 2023 eteenpäin
 - Kunnallisverotuloista pois noin 2/3
 - Yhteisöverotuloista pois noin 30 %
 - Helsingin veropohjan kasvusta siirtyy suuri osa valtion verotuloiksi

Verotulojen kasvu 2019–2020 ja ennustettu kasvu 2021–2025 (MRD €) (sote-uudistusta ei huomioitu)

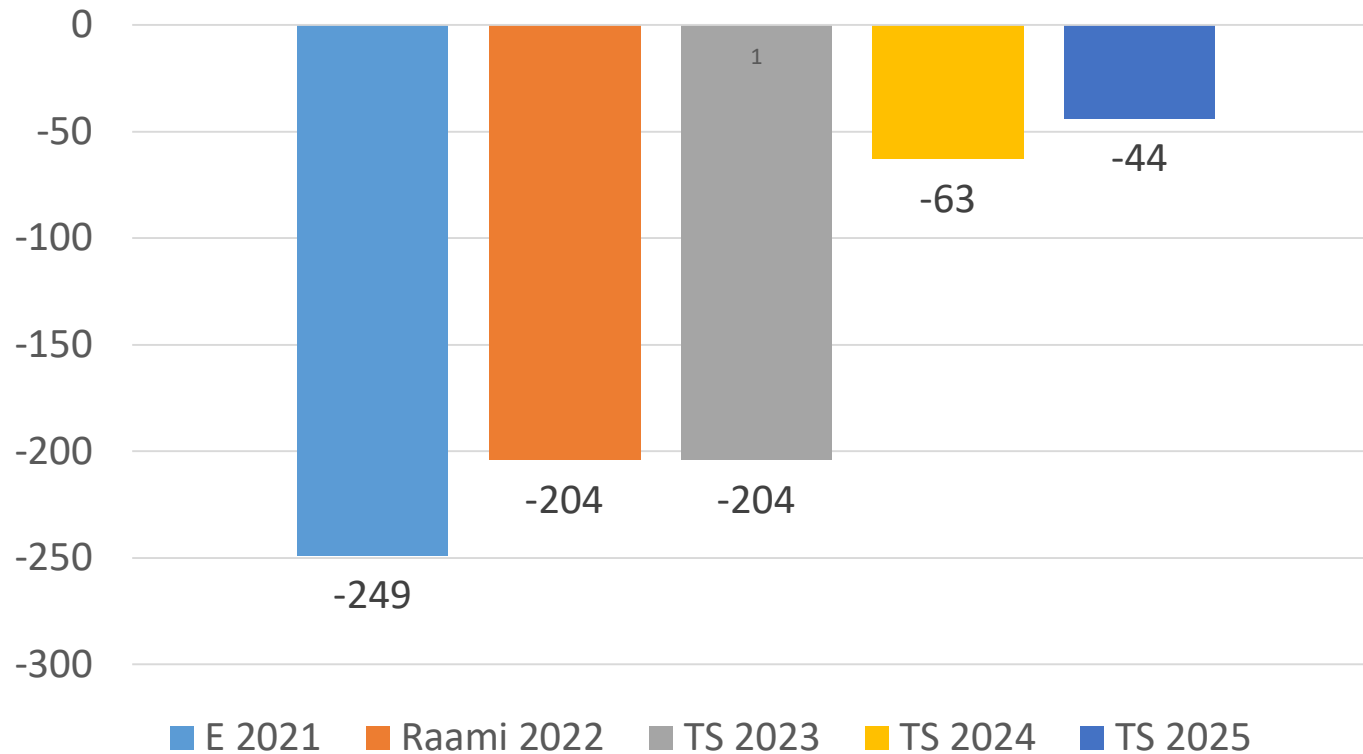

Investointien rahoituksellinen kestävyys haasteena jatkossa

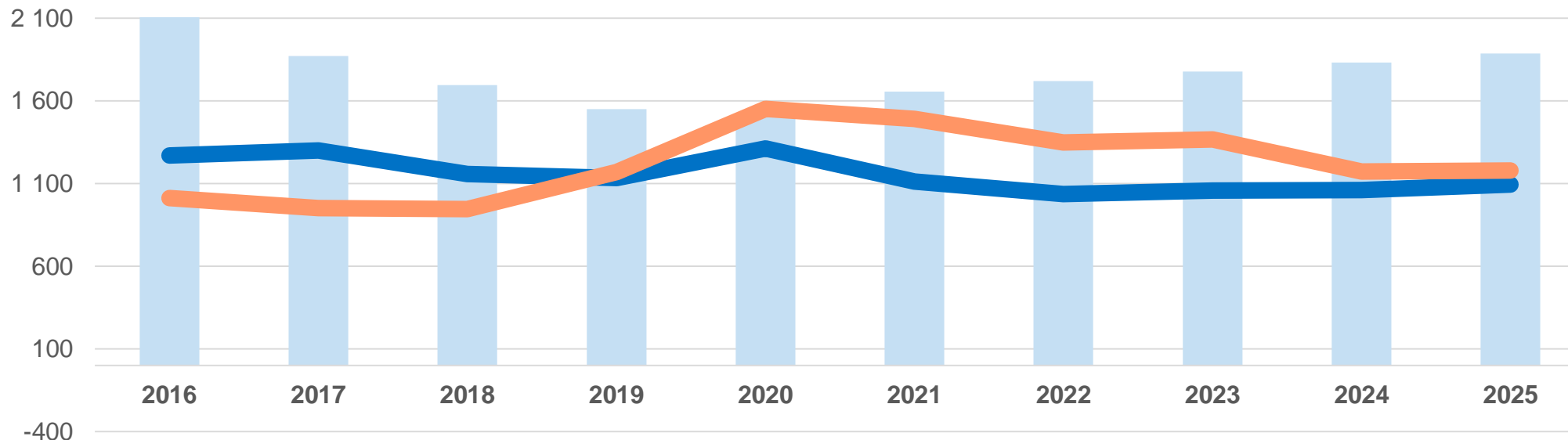
Kaupungin talous 2021–2025 alijäämäinen

Toiminnan ja investointien rahavirran näkymä 2021–2025 (€)

Kestävä investointitaso ilman merkittävää velkaantumista edellyttää riittävää tulorahoitusta

€ / asukas

125

137

123

97

85

75

77

78

90

93

XX

Investointien tulorahoitus-% kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella eli vuosikatteella

Vuosikate

Investoinnit (netto)

Lainakanta

Helsinki

Luvut 2022-2025: Raami 2022 (Khs 16.8.2021)

Yhteenveto

Strategiakaudella 2017–2021:

- Toimintamenojen kasvu ylitti selkeästi strategian taloustavoitteet
 - Talousarviot vuosina 2018-2021 ylittivät tavoitetason jo talousarvion päätöshetkellä
- Investointimenot ovat kasvaneet merkittävästi

Vuosina 2021–2025:

- Investointimenot säilyvät korkealla tasolla
- Sote-uudistus vaikuttaa tulopohjaan ja siten kykyyn rahoittaa kaupungin investoinnit

Maltillinen menokasvu ja kestävä ja oikea-aikainen investointivauhti avainasemassa

- Ilman vastuullista talouden pitoa ja toimintamenojen maltillista kasvua
 - toiminnan ja investointien rahavirta heikkenee merkittävästi
 - lainakanta kasvaa kestävästi
- Maan pääkaupunkina Helsingin tulee näyttää edellä kävijyyttä taloudenpidossa

Kiitos!

Helsinki